

अखिलजगद्ग्रासल (akhilajagadgrāsa-la) *adj.* eager to swallow as a mouthful the entire world ज्वालाजिहालताभिर्दिवमखिलजगदग्यासले लेलिहानः (? लोलो लिहानः) ।...याति विस्तारमधिः TāpaVa. 2. 4.

अखिलजगद्धातृ (akhilajagad-dhātṛ) *m.* creator or sustainer of the whole world तस्याखिलजगद्धातुरावां देवस्य शार्ङ्गिणः । पार्षदविह संप्राप्तौ BhāgP. iv. 12. 24.

अखिलजगद्धामन् (akhilajagad-dhāman) *n.* the resort or abode of all the worlds ज्याखिलजगद्धामन् SkandP. ii(2). 30. 39.

अखिलजगद्धन्ध (akhilajagad-bandha) *m.* the ties or fetters of the whole world स जगतीपतिः...अखिलजगद्धन्धव्यवसना (? न) परानुभावस्य भगवतः...अद्वियुगलानवरत्यानानुभावेन ... महीतलमनुशशास BhāgP. v. 1. 23.

अखिलजगद्धार (akhilajagad-bhāra) *m.* the burden of the whole world or all the worlds ज्याखिलजगद्धारथारणश्रमवार्जित SkandP. ii(2). 30. 51.

अखिलजगद्धीषण (akhilajagad-bhīṣṇa) *adj.* terrifying to the whole world कुवाते मङ्गवैर्यै रणमखिलजगद्धीषणं गर्जयन्तौ ŚrīṅgāBhū. 72.

अखिलजगद्धक्षण (akhilajagad-raksana) *n.* protection of the entire world नृपतिरथ...। अध्यासामास पृथ्वीं चिरतरम् ... अखिलजगद्धक्षणे जागरूकः MātaLi. 12. 28.

अखिलजगद्धिजय (akhilajagad-vijaya) *m.* victory over the whole world लक्ष्मणाग्रजः ... अखिलजगद्धिजयवर्णवलीमतिनिर्णयैकरेनकविधसमीकिभातमयभैरवाविषाणकुलिशापैरुक्तीर्णविशालवक्षःखलफलकम् ... ददर्श दशकन्धरम् RāmāCam. 6. 32 (9)

अखिलजगनाथ (akhilajagan-nātha) *m.* lord of the whole world ज्याखिलजगनाथ TrīgaSaPuC. i. 3. 537.

अखिलजगन्मातृ (akhilajagan-mātṛ) *f.* mother of the whole world पुराखिलजगन्माता सर्ती दाक्षायणी तनुम् । शिवनिंदाप्रसङ्गेन त्यक्त्वा...सुताभूद्धिमवदगिरे SivaP. vi. 2. 6 (472A. 8)

अखिलजड (akhila-jada) *adj.* all insentient (things) अखिलजडमिदं वस्तुजातं कथं स्याम् SatSlo. 92; अत्र भूतशब्दोऽखिलजडोपलक्षकः YogSā. 13. 12(1)

अखिलजन (akhila-jana) *m.* all the people अखिलजनमध्ये सिंहपद-दर्शनकृतपरिशुद्धिः सिंहपदमनुसार (भगवान्) VisnuP. iv. 13. 38; तस्य च महामहीपते:...अखिलजननयनकुरञ्जवागुरा...अस्ति प्रिया प्रियजुमङ्गरी नाम NalaCam. 2. 29(3); गृहाणेदमानीतं मया ... अखिलजनदृष्टिष्ठारि हरिचन्दनम् TilaMañ. 288. 13; तदखिलजनतोषदं स्वराज्यं चिरमनुपात्यं सुदंपते विमुक्तौ YogVā. iii. 59. 18; स्युर्मध्यकैरखिलजना वशेऽस्य लाजैः IsānSiPa. i. 23. 32; महाभाष्यव्याख्यामखिलजनवन्द्यां विद्धतः सदा यस्य च्छात्रैस्तिलकितमभूताङ्गणमधि VikraDeC. 18. 79; सा तिरुवेङ्कटपुरुषी...अखिलजनहृदयनयनानन्दं नन्दनमविन्दत ĀnandRa. 3. 6(5)

अखिलजनता (akhila-janatā) *f.* all groups of men द्राक्षापूर्णांखिलजनता मोगाहेतोर्वनानि VikraDeC. 18. 78.

अखिलजनयितृ (akhila-janayitṛ) *adj.* creator of all अस्त्यैवाचिन्त्य-शक्तोरखिलजनयितुः स्यादुपादानभावः TattvMu. 3. 25.

अखिलजनाचार (akhilajanācāra) *m.* practice of all people, general practice संप्रति उनरस्या अनपेक्षितमप्यनुलेपनादिकमखिलजनाचारविषयतया कर्णीयमेव RasSa. 34. 3.

अखिलजनुष्मत् (akhila-janusmat) *m.* all the creatures सममखिलजनुष्मतां मनोभिः समजनि तावदनाविला त्रिलोकी NilaVi. 115. 8.

अखिलजन्तु (akhila-jantu) *m.* all the creatures मधुरिपुं यो रात्रिकालं यजेत् तस्यैवाखिलजन्तुजातदयितस्याम्भोधिजावेशमनः । हस्ते...विभवाः PāñcaRā. (Nā.) iii. 13. 1; ब्रह्मा दक्षादयः कालस्थैवाखिलजन्तवः । विभूतयो हरेरेता जगतः सुष्ठिहेतवः VisnuP. i. 22. 31; सुवृत्तमखिलजन्तुजीवनेन मातरिश्ना MālaMā. 9. 284; तितिक्ष्या करुण्या मैच्या चाखिलजन्तुषु । ... भगवान् संप्रसीदति BhāgP. iv. 11. 13.

अखिलजन्मन् (akhila-janman) *adj.* from whom everything is born अयं हि सर्वलोकस्य विष्णोरखिलजन्मनः ।...अंशः VisnuP. v. 20. 50.

अखिलजन्मन् (akhila-janman) *n.* all lives अहो नृजन्माखिलजन्मशोभनम् BhāgP. v. 13. 21; अथ पुरातनरामायणं कथयामि यस्य श्रवणेनखिलजन्म-संपादितपापक्षयो जायते PadmP. iv. 112. 12(5)

अखिलजन्मीय (akhila-janmiya) *adj.* pertaining to all lives अतः प्रवेशादखिलजन्मीयपापनाशः TristhaSe. 99. 9.

अखिलजन्यकाल (akhilajanya-kāla) *m.* time (or occasion) of all the wars क्षमापराधं मम सर्वशक्ते जयं प्रयच्छाखिलजन्यकाले GaneP. i. 45. 13.

अखिलजीव (akhila-jīva) *m.* all beings मुक्तयेऽखिलजीवानामुदेमि

परमेश्वरात् LakṣmiT. 20. 7; त्वया प्रसुप्तं परिसुप्तशक्तिप्रजेन तत्राखिलजीवधाम्ना Nārāy. iii. 8. 7.

अखिलजीविन् (akhila-jīvin) *m.* all living beings (त्वम्) अखिलजीविनाम् । प्राणाः VāmaP. 47. 121.

अखिलज्ञ (akhila-jñā) *adj.* knower of all आचार्यस्वामी...अखिलज्ञान् स्वशिष्यान् पद्मापादहस्तामलकमुखान् आज्ञापायामास SaṅkaVi. (Ā.) 162. 19.

अखिलज्ञता (akhilajñā-tā) *f.* the state of knowing all, omniscience एकवस्तुसमोऽश्चेत्वादिवोषेऽखिलज्ञता IstaSi. 310. 22.

अखिलज्ञसि (akhilajñapti) *f.* knowledge of all (the Vedas) तदन्येषां यथायेगमसिलज्ञसिरिष्यते AnuVyā. 49A. 1 (on 3. 3)

अखिलज्ञानमय (akhilajñāna-maya) *adj.* full of all knowledge जयाखिलज्ञानमय...प्रभो VisnuP. i. 4. 21.

अखिलज्ञापक (akhila-jñāpaka) *adj.* making everything known नाखिलज्ञापको विष्णुरज्ञेयो नियमेन हि AnuVyā. 70A. 8 (on 4. 2)

अखिलज्ञेय (akhila-jñeyā) *n.* all the objects of knowledge स्वृद्धिनिः-श्वासनमेषधाजि प्रस्त्रक्षमात्मानुभवेऽपि मूढः । किं चाखिलज्ञेयविवातिवोषस्त्रूपमध्यक्षमवैति लोकः Visāpahā. 22; ज्ञानमेवैकमखिलज्ञेयाकारं प्रभासते AnuVyā. 31A. 7 (2. 2)

अखिलज्योतिर्विद् (akhila-jyotirvid) *m.* all astrologers, every astrologer रन्ध्रे मिश्रवले शुभाशुभखगेरालोकिते वा युते दम्पत्योः समकालमृत्युमखिलज्योतिर्विद् । संविदुः JātaPā. 16. 44.

अखिलज्योतिस् (akhila-jyotis) *n.* name of Jina (light of all) मूलकर्त्ताखिलज्योतिः (धाम्नां पते तवामूल्नि नामानि) MahāP. 25. 209.

अखिलज्वरसंभव (akhilajvara-sambhava) *m.* effects or occurrences of all fevers सर्वाङ्गस्त्रक्षवथ्यौरवरोग (? म) हर्षा रूपाणि पूर्वमखिलज्वरसंभवेषु KalyāKā. 9. 52.

अखिलतटिनी (akhila-tatiñī) *f.* all rivers चूणीचकर्याखिलतटिनीगव-सर्वस्वमेषेलार्याशूरीत्यखिलविदितं नाम यस्या गृणन्ति MayūSam. 1. 88.

अखिलतत्त्व (akhila-tattva) *n.* 1 all the elements तत्त्वयोगमतो वश्ये...। शुद्धयेऽखिलतत्त्वानाम् PauskS. 33. 91; तथैवाखिलतत्त्वानामौपायिकमुदाहृतम् । परत्वमञ्जसंभूत न कश्चित् तत्त्वतः परम् PauskS. 20. 64; पृथिव्यादीनि तत्त्वानि विश्विष्य जुहुयात्तः । वह्नावखिलतत्त्वानामालये व्याहृते हरौ AgniP. 27. 42; अखिलतत्त्वपश्चोत्तीर्णम् ... साक्षाच्चाकार दाक्षायणीरमणम् NilaVi. 96. 5; 2 all truths, the whole or entire truth सनन्दनाधैर्मुनिभिस्तथोक्तं श्रीनारदा(या)खिलतत्त्वसाक्षिणे SiddhāRa. 6 (74. 5)

अखिलतत्त्वार्थ (akhila-tattvārtha) *m.* truth about everything त्वमेकोऽखिलतत्त्वार्थं जानासि सुनिसत्तम PadmP. iv. 86. 5.

अखिलतत्पण (akhila-tatpāṇa) *m.* all his merchandise, all his wares तयोरेकं च त्वं हत्वा गृहीत्वाखिलतत्पणम् । अपरं हनुमुद्युक्ते स दुद्राव भयाद् द्रुतम् SkandP. ii(7). 15. 41.

अखिलतनु (akhila-tanu) *adj.* having everything as one's form यः प्रोक्तः सर्वकुरुः परमखिलतनोनार्पणं किंचिदस्ति TattvMu. 3. 7; तत्तत्त्ववैशिष्ट्ये हरिरखिलतनुस्तासु विद्यासु वेदः TattvMu. 3. 9.

अखिलतनुभृत् (akhila-tanubhṛt) *m.* all embodied beings, all corporeal beings प्राणस्य प्राण एषोऽप्यखिलतनुभृतां चक्षुषश्वकुरेषः SātSlo. 89; दक्षः श्रीवेङ्कटेन्द्रः...स्वोद्धत्प्रेमानुबन्धानखिलतनुभृतः पालयन् लीलयैव ĀnandRa. 5. 29.

अखिलतन्त्र (akhila-tantra) *n.* 1 all the sciences स्कन्दांशजः सद्विजासर्वभौमस्ताराण्य एवाखिलतन्त्रवेदी SivLi. 22. 5; II all Tantric Texts, the whole Tantra lore तद्विष्टमखिलतन्त्रविश्वदं यदा तद्वा चेत्युपेक्ष्यम् SetuBa. 60. 21.

अखिलतपोधन (akhila-tapodhana) *m.* all ascetics एतस्याः क्षितिधर्काननवन्वन्त्याः कूलेऽसिन्नखिलतपोधनानुकूले । ...एतत्वं परिचरितुं त्वरस्त तत्त्वम् Surath. 12. 12.

अखिलतरुणी (akhila-tarupī) *f.* all young women अत्र राधारमणस्याखिलतरुणीजनच्छन्नानुरागरिमास्पदत्वं न विदितम् Loc. 105. 20 (2. 24); वहन्ती गात्रामिद्यामयिलतरुणीगविर्विनहेतुम् । पश्यामि ताम् RasSa. 237.

अखिलतस् (akhila-tas) *adv.* I completely तन्मेऽखिलतो नस्यविधानं समुद्रेष्टुमर्हसि भगवन् Hastyāyur. 619. 3 (4. 7); चित्ते चित्ते विशति ... स्नोतस्यूते वहिरखिलतो व्यासिशून्ये च उंसि । येषां ज्योतिः YaśasCam. ii. 382. 2; II [Abl.] from each तथोद्धायोत्थाय स्वलजलतृष्णादेवखिलतः पदार्थाद्यान्स्तुष्टिस्वदमृतपूरैविकिरसि Stotrā. 12. 3.

अखिलताप (akhila-tāpa) *m.* all afflictions छायाखिलतापम्: ... इत्येतत् कथितम्...। नाम्नां सहस्रम्...चक्रारजस्य सत्पते: AhirbuS. App. 21 (654. 13); वयसामोदिता दिताखिलतापा भवद्दिः CaitaCa. 28. 17(1)

अखिलतापिन् (akhilatāp-in) *adj.* having sun-shine all over भर्तुविं-